

leżć swoje słuszne uwypatnienie i miejsce”⁸. Uważał zatem, że dla właściwego zrozumienia pism NT rzeczą nieodzowną jest wyjaśnienie, jak ST został wykorzystany dla przybliżenia wiernym kerygmatu chrześcijańskiego w najstarszym okresie działalności Kościoła i to w tych kręgach, które wywarły swój olbrzymi wpływ na całą myśl chrześcijańską⁹.

Równoległe z pracami egzegetyczno-teologicznymi, a od przejścia na emeryturę niemal wyłącznie, pracował nad nowym przekładem Biblii na język angielski, trzymając się zasady, że musi to być język współczesny, a przy tym dostojny i piękny. Przekład był gotowy po kilkunastu latach pracy w 1970 r. (*The New English Bible*, London 1970)¹⁰.

Obszerną bibliografię Dodda, z której podano tylko pozycje najważniejsze, zamyka *The Founder of Christianity* (New York 1970). Zawarł w nim Dodd znakomitą syntezę współczesnej wiedzy o Nowym Testamencie — związanych z nim zagadnień historycznych, krytyki tekstu i interpretacji teologicznej. Długoletnie doświadczenie autora jako historyka i egzegety, decydujące o jego wyjątkowej kompetencji naukowej, sprawiło, że krytyka uznała to dzieło za Summa neotestamentaria.

Ogromny wkład C. H. Dodda w dzieło rozwoju współczesnej bibliistyki jest niezaprzeczalny. Był uważany za uczonego cieszącego się największym autorytetem w świecie anglosaskim (co jego studenci strawestowali następująco: „będziesz miłował Pana Dodda swego”). Liczne były uniwersytety, które zapraszały go, jeszcze nawet w ostatnich latach życia, z wykładami, zawsze żywymi i interesującymi. W. D. Davies napisał o nim we wspomnieniu pośmiertnym, że cały świat uznawał Dodda za jednego z najbardziej twórczych i wpływowych myślicieli epoki współczesnej¹¹.

Lublin

KS. JAN SZLAGA

Ks. Jan Kowalski

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA TEOLOGICZNEGO W KRAKOWIE W ROKU 1973

W roku 1973 kierownictwo Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie spoczywało w rękach nowego, wybranego przez walne zebranie prezesa ks. prof. dra Bolesława Przybyszewskiego, który objął je po siedmioletnim, nieprzerwanym prezesowaniu ks. prof. dra Władysława Smereki. Funkcję wiceprezesa pełnił w dalszym ciągu ks. dr Andrzej Bóber SJ, sekretarza ks. dr Jan Kowalski, a skarbnika ks. mgr Mieczysław Piłat SDB. Zgodnie ze statutem praca Towarzystwa kształtowała się wielokierunkowo i wieloaspektowo. Obejmowała ona akcję odczytową na comiesięcznych zebraniach zwyczajnych oraz w sekcjach poszczególnych dyscyplin teologicznych i wreszcie w sekcji wydawniczej.

⁸ Cytuję za wydaniem włoskim: *Secondo le Scritture*, Brescia 1972, 9.

⁹ Tamże, 26.

¹⁰ Por. pierwsze bardzo pozytywne recenzje: F. F. Bruce, *The New English Bible*, *Christianity Today* 14(1970) 384—387; B. M. Metzger, *The New English Bible 1970*, *The Princeton Seminary Bulletin* 63 (1970) 99—104.

¹¹ W. D. Davies, *In memoriam Charles Harold Dodd, 1884—1973*, NTS 20 (1974) I.

I

Referaty na zebraniach zwyczajnych Towarzystwa, w których uczestniczyli obok członków także zaproszeni goście, uwzględniały tematykę aktualną. Związana była ona z najważniejszymi wydarzeniami w Kościele Powszechnym oraz w Kościele w Polsce.

Najważniejszym wydarzeniem w Kościele Powszechnym w ostatnim czasie był niewątpliwie III Synod Biskupów (jesień 1971). Do jego problematyki nawiązywały dwa wykłady ks. dra Stanisława Nowaka dotyczące kapłaństwa: *Kapłaństwo według Soboru Trydenckiego i Watykańskiego II* (20. IX. 1973) i *Koncepcja kapłaństwa według Soboru Watykańskiego II i Synodu Biskupów z roku 1971* (17. I. 1974).

Kościół katolicki w Polsce obchodził trzy rocznice: 500-lecie śmierci św. Jana Kantego, 750-lecie śmierci błog. Wincentego Kadłubka i 100-lecie śmierci ks. Hieronima Kajsiewicza, założyciela Zgromadzenia Księży Zmartwychwstańców. Rocznice te zostały uczczone referatami: ks. mgra Władysława Grohsa *Strony rodzinne św. Jana Kantego i jego probostwo w Olkuszu* (18. X. 1973), mgra Romana Zawadzkiego *Ostatnia wigilia św. Jana Kantego* (20. XII. 1973), prof. dra Mariana Plezi *Kronika Mistrza Wincentego Kadłubka — w 750-lecie śmierci* (15. XI. 1973) i ks. mgra Jerzego Mrówczyńskiego *CR Ksiądz Hieronim Kajsiewicz* (15. III. 1973).

Odkrycia w Qumran są w dalszym ciągu przedmiotem zainteresowań nie tylko biblistów. Toteż ks. dr Jerzy Chmiel na podstawie opublikowanych fragmentów papirusów z grotu 7 odpowiadał w swoim referacie na pytanie: *Czy w Qumran odnaleziono Ewangelie?* (15. II. 1973).

Na terenie polskim chrześcijaństwo styka się z marksizmem. Istnieje zatem potrzeba wzajemnego poznania i zrozumienia. Potrzebie tej zadość uczynił o. dr Bruno-Czesław Teklak OFM bern w referacie *Biblia i chrześcijaństwo w ujęciu marksistowskim* (17. V. 1973).

II

W ramach Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie działa sześć sekcji odpowiadających poszczególnym dyscyplinom teologiczno-filozoficznym. W roku 1973 sekcją biblijno-liturgiczną kierował ks. dr Jerzy Chmiel, dogmatyczno-moralną o. dr Jan Wichrowicz OP, historyczno-kanonistyczną ks. dr Kazimierz Drzymała SJ, homiletyczno-duszpasterską, mającą swą siedzibę w Kalwarii Zebrzydowskiej w klasztorze OO Bernardynów o. Bruno-Czesław Teklak OFM bern., apologetyczno-religioznawczą ks. dr Adam Kubiś i filozoficzną ks. dr Roman Dąrowski SJ.

Sekcja biblijno-liturgiczna odbyła posiedzenia, na których referaty wygłosili: prof. Tytus Górski, *Martyrologium Hieronimianum — geneza i problemy krytyki* (20. II. 1973); ks. dr Stanisław Pisarek, *Jezus Dziejów Apostolskich* (30. X. 1973); ks. dr Jerzy Chmiel, *Historyczność Jezusa Chrystusa w świetle antychrześcijańskich graffiti z Herodium — Gebel el-Fureidis* (4. XII. 1973).

Na sekcji dogmatyczno-moralnej odczyty mieli: o. dr Romuald Kostecki OP, *Teologia: wiadomości, wiedza, mądrość* (21. III. 1973) oraz ks. dr Jan Kowalski, *Pismo św. w teologii moralnej* (25. X. 1973).

Bardzo aktywnie pracowała sekcja historyczno-kanonistyczna. W roku sprawozdawczym wygłoszono sześć referatów, ks. dr Bronisław Natoński SJ mówił o *polemistach polskich XVII i XVIII wieku* (16. II. 1973) i o *Udziale Jezuitów w Komisji Edukacji Narodowej*

(15. XI. 1973), a ks. dr Kazimierz Drzymała SJ o *pracach Księdza Wojciecha Marii Baudissa SJ nad reformą zakonu św. Bazylego* (14. III. 1973). Z twórczością malarzką S. Imeldy Neugebauer OP *zmarłej w roku 1967* zapoznał zebranych o. dr Robert Świętochowski OP (11. V. 1973). *Klasztory krakowskie w latach 1939—1941* były tematem referatu Ks. dra Jana Kusia (10. X. 1973). I wreszcie ks. dr Ludwik Piechnik SJ za-
jął się *seminariami diecezjalnymi prowadzonymi przez Jezuitów w XVI—XVIII wieku* (19. XII. 1973).

Na sekcji homiletyczno-pastoralnej w Kalwarii Zebrzydowskiej wygłoszono dwa referaty: o. dr Bruno-Czesław Teklak OFM bern, *Zarys historiografii Biblii i wczesnego chrześcijaństwa w ujęciu religioznawstwa marksistowskiego* (25. V. 1973) i O. mgr Edward Paul OFM bern, *Śługa Boży Rafał z Proszowic* (17. X. 1973). Ponadto urządzono żałobną akademię dla uczczenia trzech zmarłych członków PTT: o. dra Edwarda Sokołowskiego, o. Paschalisa Węgrzyna i o. mgra Fabiana Krutina (Bernardynów).

Ks. dr Adam Kubiś w trzech referatach mówił na temat *prymatu papieskiego* na sekcji apologetyczno-religioznawczej.

Intensywnie także pracowała sekcja filozoficzna, na posiedzeniach której rozważano następujące problemy: *Historyczność charakterystyczną cechą bytowania ludzkiego* (ks. dr Roman Darowski SJ — 23. II. 1973); *Heideggera milczenie o Bogu* (ks. doc. dr habil. Józef Tischner — 23. V. 1973); *Osoba i społeczeństwo w ujęciu personalizmu Emmanuela Mounier* (red. Stefan Wilkanowicz — 14. XI. 1973) i *Marksistowskie pojęcie osoby według T. M. Jaroszewskiego* (ks. prof. dr Tadeusz Slipko SJ — 19. XII. 1973).

III

Sekcja Wydawnicza PTT pod kierunkiem ks. prof. dra Stanisława Grzybka wydała kolejny 26 rocznik dwumiesięcznika *Ruch Biblijny i Liturgiczny*, dwa dalsze tomy *Analecta Cracoviensia* (III — 1971; IV — 1972), dwie pozycje książkowe: *Kongres Teologów. Teologia a antropologia* (mała poligrafia) i ks. Leopolda Regnera *Logikę* oraz tom I (1973) *Częstochowskich Studiów Teologicznych*.

W roku 1973 liczba członków PTT wzrosła do 168 zwyczajnych i 7 wspierających. Zebrania zwyczajne odbywały się w gmachu Krakowskiej Kurii Metropolitalnej, Zarządu w Częstochowskim Seminarium Duchownym, a sekcyjne w Seminarium Metropolitalnym, u OO. Dominikanów i u OO. Jezuitów.

Zebranie Walne PTT zamykające rok sprawozdawczy na wniosek Zarządu jednomyślnie postanowiło prosić Ks. Kardynała Karola Wojtyłę o przyjęcie tytułu członka honorowego PTT w dowód uznania Jego zasług dla nauki teologicznej w Polsce oraz dla Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie.